

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น และเงินค่ารับรองของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๐๐๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้ผู้แทนสภาทนายความ ผู้แทนสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุข และผู้แทนสภาวิชาชีพสื่อมวลชนเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว บัญญัติให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ จะเข้ารับหน้าที่ และมาตรา ๖๐ วรรคสอง บัญญัติให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงขอหารือ ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง สภาวิชาชีพสื่อมวลชนตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ ต้องเป็นสภาวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเช่นเดียวกับสภาทนายความ หรือสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขหรือไม่ ซึ่งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๐๐๗/๗๒๒ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอถอนข้อหารือในประเด็นที่หนึ่งดังกล่าว

ประเด็นที่สอง ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ จะมีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง และจะมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้เกี่ยวข้อง มีความเห็นเป็น ๒ แนวทาง ดังนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๔๒ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

แนวทางที่หนึ่ง เห็นว่า ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ตามมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ ย่อมมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ ตามมาตรา ๖๐ วรรคสอง ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่วนเงินค่ารับรองของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อปรากฏว่า เดิมประธานกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเท่านั้นที่เคยมีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่ารับรองในตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ดังนั้น ประธานกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เท่านั้นที่ได้รับการรับรองสิทธิดังกล่าวให้มีอยู่ต่อไป โดยไม่มีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองตามที่บัญญัติ ขึ้นใหม่ในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติฯ ส่วนกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเมื่อเดิมไม่มีสิทธิได้รับเงินค่ารับรองดังกล่าว จึงไม่มี สิทธิได้รับเงินค่ารับรองโดยผลของมาตรา ๖๐ วรรคสอง

แนวทางที่สอง เห็นว่า สิทธิในการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินค่ารับรอง ตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ ย่อมเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับ เมื่อประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ซึ่งต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ และจะต้องรับผิดชอบในการใด ๆ ที่ได้กระทำไประหว่างปฏิบัติหน้าที่ด้วย ดังนั้น ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปจึงมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินค่ารับรองตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๖๕ ดังกล่าว เนื่องจากเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีผลใช้บังคับแล้วย่อมถือได้ว่าระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่ารับรองในตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ถูกยกเลิกไปโดยผลของมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในประเด็นที่สองว่า โดยที่มาตรา ๖๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

^๑มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับและให้มีสิทธิ ได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออกโดยให้คำนวณระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

กำหนดให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ โดยให้ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปดังกล่าวมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ บทบัญญัติดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นบทบัญญัติที่รองรับสิทธิอันพึงได้ตามที่เคยได้รับอยู่ ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๖๓/๒๕๖๐^๒

เมื่อปรากฏว่าประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เดิมเคยมีสิทธิได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามพระราชกฤษฎีกาค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖^๓ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ผู้ซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจึงยังคงมีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวตามสิทธิที่เคยมีอยู่เดิม

ในส่วนของคำร้องนั้น เมื่อประธานกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเท่านั้นที่เคยมีสิทธิได้รับเงินคำร้องตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินคำร้องในตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งข้อ ๔^๔ แห่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้จ่ายคำร้องได้เท่าที่จ่ายจริง ดังนั้น ประธานกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจึงยังคงมีสิทธิได้รับคำร้องตามสิทธิเดิมที่เคยมี ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๐^๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฯ สำหรับกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนั้น เมื่อเดิมไม่เคยมีสิทธิได้รับคำร้องในการปฏิบัติหน้าที่ จึงยังคงไม่มีสิทธิได้รับคำร้องอยู่เช่นเดิม

^๒บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การได้รับเบี้ยประชุมและเงินคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๔๒๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๓มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลาโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้อนุกรรมการได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

^๔ข้อ ๔ คำร้องในตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้จ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง โดยอนุมัติของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือผู้ที่ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมอบหมาย ภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายประเภทคำร้องในตำแหน่งประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ได้รับอนุมัติ

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

อนึ่ง แม้ว่ามาตรา ๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่มาตรา ๖๐^๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้ประธานกรรมการฯ และกรรมการฯ ที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปยังคงมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวใช้บังคับ การยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่มีผลกระทบต่อสิทธิที่ได้มีบทบัญญัติรับรองไว้เป็นการเฉพาะดังกล่าว

(นายติสทัต โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๖๑

^๖มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) พระราชบัญญัติระเบียบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น